

Η μεταβολή της φορολογικής κατοικίας για φυσικά πρόσωπα

25.01.2020

A. Μάλλιου

**Φορολογική
κατοικία**

**Φυσικό
πρόσωπο**

**δεσμός κρατικής κυριαρχίας για
έλεγχο φοροδοτικής ικανότητας
εκτός από εγχώριου και
παγκόσμιου εισοδήματος**

**ελευθερία κίνησης /
εγκατάστασης / οικονομικής
ανάπτυξης**

Άρθρο 4 Μοντέλο ΣΑΔΦ: φυσικό πρόσωπο (άρθρο 28Σ)

ιεραρχική δόμηση κριτηρίων

κάτοικος

μόνιμη οικογενειακή εστία

(αν και στα δύο κράτη)

κέντρο ζωτικών συμφερόντων

(μη δυνατότητα καθορισμού)

συνήθης διαμονή *(τεκμήριο 183 ημερών)*

(αν και στα δύο)

υπήκοος

(αν και στα δύο)

αμοιβαία συμφωνία

**Εσωτερική νομοθεσία
άρθρο 4 Ν.4172/2013
(Ν.4646/2019)**

φυσικό πρόσωπο

δεσμοί / κριτήρια:

μόνιμη ή κύρια κατοικία

ή συνήθης διαμονή

ή κέντρο ζωτικών συμφερόντων (προσωπικοί / οικονομικοί δεσμοί)

α) παρατακτική διάταξη

β) έλλειψη ορισμού έννοιας κατοικίας (ΑΚ;)

γ) μη επίλυση ζητήματος ύπαρξης δεσμών σε άλλα κράτη

δ) τεκμήριο 183 ημερών (από πρώτη ημέρα)

Μεταφορά

=

Διακοπή

δεσμών τέτοιας ποιότητας και έντασης,

ώστε πλέον

είτε να μην υφίσταται δεσμός

είτε αυτός που απομένει

να μην δύναται να τεκμηριώσει κατοικία

Φυσικά πρόσωπα: θεσμοθέτηση μεταφοράς

- απόφαση ααδε: πολ 1201/2017
- αναγκαία προδικασία (υποχρεωτική – συνέπειες έλλειψης;;;)
- ακυρωτική διαφορά (στε – 2105/2018 και όχι διοικητικά δικαστήρια εκτός: παρεπίπτον / βάση φορολογικού καταλογισμού)
- καταρχήν δέσμια αρμοδιότητα (αλλά, ευρύ πεδίο ;;;)
- αδιάφορο καταρχήν το φορολογικό καθεστώς της χώρας προορισμού

Αποφάσεις ΔΕΔ - Νομολογία

- β.α. ελληνικής φορολογικής κατοικίας: φ.α . $\neq$
β.α. μεταφοράς της: φορολογούμενος
- αποδοχή διαφορετικής φορολογικής κατοικίας συζύγων
(διάσπαση οικογενειακής εστίας)
- φορολογικό πιστοποιητικό συμβάλλει, αλλά δεν συνιστά
αμάχητο τεκμήριο (“δεν αρκεί” / “ζήτημα πραγματικό”: δεδ)
- μη υποχρεωτική η επίδειξη αλλοδαπής φορολογικής δήλωσης

Αποφάσεις ΔΕΔ - Νομολογία

- κατοικία *corpus / animus* (διάρκεια - π.χ. όχι φοιτητής / κέντρο ύπαρξης)
- συμμετοχή σε κεφάλαιο / διοίκηση, εκκαθάριση, ακόμη και διατήρηση προσωπικής εταιρείας / επιχείρησης: όχι επαρκή από μόνα τους κριτήρια
- κατοχή ακινήτου / βραχυχρόνια εκμίσθωση / τραπεζικού λογαριασμού: όχι επαρκή από μόνα τους κριτήρια

Νομολογία

ερμηνεύει (διάπλαση ;;;) το άρθρο 4 Ν.4172/2013,
εντάσσοντας το κέντρο ζωτικών συμφερόντων στην έννοια της
κατοικίας (ως προσδιοριστικό κριτήριο κατοικίας παρά την παράταξη)

Ζητήματα

- ❑ Μη ασφαλής ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων εσωτερικής νομοθεσίας (παρατακτική σύνδεση)
- ❑ Δεν έχει καταστεί διακριτή και ασφαλής η διαφοροποίηση μεταξύ ΣΑΔΦ / μη ΣΑΔΦ

Όπου ΣΑΦΔ: σαφής + ασφαλής προήγηση

επομένως, δεν θα πρέπει να αναζητείται άλλως

η πλήρωση της έννοιας κατοικίας

ούτε και να συγκρίνονται παρατακτικά, τα ιεραρχικά κριτήρια

αφού ειδικά ορίζεται στη ΣΑΔΦ

η έννοια και η σχέση των δεσμών (φορολογικής) κατοικίας

Πρόταση

- A) εισαγωγή στην εσωτερική νομοθεσία μηχανισμού αντίστοιχου με ΣΑΔΦ
- B) φορολογικό πιστοποιητικό και αναστροφή βάρους απόδειξης
- Γ) όρια παραγραφής σε περιπτώσεις μεταφοράς

Φορολογική Μεταρρύθμιση N.4646/2019

Άρθρο 5Α

**Προσέλκυση πλούτου- Κίνητρο
εισαγωγής φορολογικής κατοικίας**

=

**Κατ' αποκοπή φόρος επί
αλλοδαπού εισοδήματος**

- ❖ **Αλλοδαπή φορολογική κατοικία για τα πριν 7 από τα 8 έτη**
- ❖ **Αίτηση (31.3.)**
- ❖ **Χρονικός περιορισμός (15ετία)**
- ❖ **Επένδυση 500.000 ευρώ (ακίνητα – κινητά) – ίδιος / συγγενής/ νπ με πλειοψηφία**

Αποτελέσματα

- Καταβολή φόρου EUR 100.000 ανά φορολογικό έτος για εισοδήματα αλλοδαπής + φόρος κλίμακας / πηγών επί ημεδαπών εισοδημάτων
- Απαλλαγή από φόρο κληρονομιάς ή δωρεάς για περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή
- Δυνατότητα επέκτασης καθεστώτος σε συγγενικά πρόσωπα με υποχρέωση καταβολής EUR 20.000 ανά φορολογικό έτος ανά συγγενικό πρόσωπο
- Δυνατότητα κάλυψης τεκμηρίων μέσω εισαγωγής συναλλάγματος από το εξωτερικό, χωρίς υποχρέωση δικαιολόγησης απόκτησής του

Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού (ΔΑΔ)

Άρθρο 63^A – Ν. 4174/2013

- Εφαρμογή Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ) και Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διαιτησίας
- Κρατική διαδικασία (πρωτοβουλία έναρξης και αίτηση φορολογούμενου) - Απόφαση ΑΑΔΕ
- Παράλληλα ένδικα μέσα
- Αποδοχή ή όχι : ανατρεπτική προθεσμία 60 ημερών – παραίτηση από ένδικα μέσα
- Ειδική πρόβλεψη αναστολής / παράτασης παραγραφής (Ν.4646)
- Έκδοση διορθωτικού προσδιορισμού φόρου (1 έτος)